

OLDŘIŠKA CIPROVÁ

ALŽBĚTA
UHERSKÁ

LÁSKOU A MEČEM

Copyright © Oldřiška Ciprová, 2024

Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.

Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Copyright © 2023, Oldřiška Ciprová

Redakční úprava Otilie Grezlová

Grafická úprava obálky Emil Křížka

Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,

v edici Klokan, 2024

shop@alpress.cz

Vydání první

ISBN 978-80-7695-361-1

ČÁST PRVNÍ

DCERA

Prolog

Rok 1155, Uhry

„Alžběto, počkej na nás!“ zavolal jeden z bratří, když viděl zmizet jejich jedenáctiletou sestru za zatáčkou. Byla to její oblíbená hra – utéct před nimi na koni a pak se vrátit s vítězným úsměvem. Milovala rychlost, vzrušení a pocit svobody, který jí jízda na koni poskytovala. Byla si jistá, že je tak dobrá jezdkyňe jako bratři, i když byli starší a silnější. Chtěla dokázat, že se jim vyrovná.

A když byl vyjížděce přítomen i Alžbětín otec, nic ji nemohlo zastavit, aby se trochu předvedla.

Alžbětín kůň byl černý jako noc, s bílou hvězdou na čele. Jmenoval se Čert a dívka ho dostala k narozeninám od svého otce, krále Gejzy II. Byl to velký dar, ale také velká výzva. Čert byl občas neukázněný a neposlušný, ovšem Alžběta si s ním rozuměla, protože ho milovala a respektovala. Spolu tvořili dokonalý pár.

Ten den na sobě měla modré šaty, které sahaly až k zemi. Vlasy barvy havraniho peří s výrazným oblečením pěkně kontrastovaly a mladá princezna přitahovala pozornost všech, kdo ji ten den viděli.

Jenže Alžběta se nezajímala o svůj vzhled ani o to, co si o ní lidé mysleli. Chtěla být uznávána za své schopnosti a charakter, ne za zjev a postavení.

Bratři ji často škádli a provokovali, protože se chovala jinak než oni. Byla vzpurná a nezávislá, nedbala na pravidla a tradice. A snila o velkých věcech.

„Alžběto, vrať se!“ zavolal druhý z bratří, když viděl, že zrychlila. „To je příliš nebezpečné, můžeš spadnout!“

Ale dívka ho neslyšela, nebo nechtěla slyšet. Cítila, jak jí vítr fouká do vlasů, jak Čert buší kopyty o sluncem vyhřátou zem a jak jí srdce poskakuje radostí. Byla si jistá, že nic nemůže pokazit její štěstí.

Jenže pak Čert najednou zvedl hlavu a zafuněl. Alžběta jasně vnímala, jak se kůň napíná a zastavuje. Před nimi se přes cestu plazila velká zmije. Čert se lekl a prudce couvl.

V tu chvíli Alžběta ztratila rovnováhu a sjela ze sedla.

Dopadla tvrdě a uvědomila si, že něco prasklo. Zády a nohou jí projela ostrá bolest. Zalapala po dechu a zavřela oči. Všechno kolem ní se točilo. Slyšela vyděšené mužské hlasy, syčícího hada a Čerta, jak ržá a běží pryč.

Ale nic neviděla, jen tmu a prázdnotu.

„Alžběto, Alžběto, probuď se!“ volal na ni Štěpán, nejstarší z bratrů.

„Alžběto, prosím, otevři oči!“ rozeznala hlas mladšího Bély. Pohladil ji po vlasech.

Dívka neochotně poslechla a podívala se na ně. Viděla jejich obličej, plné strachu a starosti. Chtěla bratrům něco říct, ale nešlo to. Nemohla mluvit, nemohla se pohnout, nemohla dýchat. Byla jako mrtvá.

„Co jí je? Co se stalo?“ ozval se za nimi otcův hlas.

Král seskočil z koně a přiběhl k dceři. Podíval se na ni a zbledl. Viděl, jak je sinalá a bezvládná a že krvácí z rány na noze.

„Má nohu úplně pokroucenou,“ poznamenal král Gejza II. a podíval se na své syny.

Byl to urostlý a pohledný muž, který vzbuzoval respekt a obdiv nejen u svých dědiců.

„Otče, byla to nehoda,“ řekl Štěpán a pokusil se ho uklidnit. „Čert se nejspíš něčeho lekl a couvl. Alžběta spadla a zranila se. Ale potřebuje felčara, rychle!“

Královský felčar Matyáš Vranovský, starší muž se zkušenými rukama a moudrým pohledem, se brzy přihnul na místo, kde ležela zraněná princezna.

Patřil k nižší šlechtě a jeho manželka byla královninou dvorní dámou. Oba doufali, že se jejich dcera Markéta brzy dostane do služby k malé Alžbětě jako komorná.

Vranovského tvář teď vystihovala vážnost situace, když se snažil přinést úlevu trpícímu děvčeti.

Postupně a pečlivě prohlédl Alžbětinu nohu, jemně ji zkoumal, zatímco se snažil co nejlépe posoudit rozsah zranění. Prsty se mu pohybovaly s jistotou, jako by četl příběh princeznina úrazu jen podle doteku.

„Aha,“ promluvil nakonec, když prohlídku dokončil. „Bohužel, Milosti,“ pokročil rameny. „Zlomená noha, ale to dáme dohromady.“ Ta slova zněla v napjatém prostředí jako poklidná hudba. „Teď musíme zajistit, aby se rána správně zahojila.“

„Nosítka!“ zavelel král a felčarovi pomocníci na něj dívku hned naložili a nesli k hradu.

Nosítka se houpavě pohybovala, zatímco Alžběta nehnutě ležela, prsty pevně svírala okraj látky a slyšela, co se kolem ní děje. Za chvíli vnímala, jak při každém zhoupnutí nosítek zazněl tlumený zvuk kroků na kamenném nádvoří. Byli v hradě.

Když procházeli chodbami osvětlenými jen slabým světlem svíček, Alžběta viděla tajuplné stíny, které tančily na stěnách, a vlasy se jí z toho ježily hrůzou. Kolikrát předtím ty stíny viděla a nikdy jí strašidelné nepřipadaly.

Zároveň cítila bolest, která se ve zraněné noze ozývala jako nekonečný pulzující tlukot. Každý pohyb nosítek Alžbětě připomínal, že je zraněná a zranitelná.

„Chci matku,“ zašeptala to první, co jí přišlo na mysl. Po tvářích se jí začaly koulet slzy.

Konečně vstoupili do komnaty, kde ji opatrně přenesli na lůžko, a chvíli na to její matka vběhla do místnosti.

„Holčičko!“

Alžbětě se v tu chvíli ulevilo. Vzduch v komnatě voněl jemnou vůní květin a byl naplněn teplem a laskavostí. Matčin úsměv byl jako sluneční paprsek v temném lese, který rozjasnil Alžbětinu dětskou dušičku. Byla teď v bezpečí matčina objetí, všechno bylo v pořádku.

Až na tu nohu.

To nepřipomínala jen stupňující se bolest, ale i přítomnost felčara, který přistoupil k lůžku a začal se věnovat tomu, co uměl nejlépe.

Nejprve ránu vyčistil, aby zabránil možné infekci, a poté pečlivě nastavil zlomenou končetinu do správné polohy. Alžběta se snažila potlačit bolestné vzlyky, zatímco doktorovy prsty jemně manipulovaly s nohou. Snaha vyšla vniaveč a Alžběta se rozplakala.

„Vydrž, dceruško,“ konejšila Alžbětu matka a jemně stiskla malé pacientce ruku.

Když byla noha zafixována dlahou a obvazem, felčar Vranovský se na dívku vážně zadíval: „Musíme zajistit, aby noha byla náležitě stabilizovaná a kost dobře srostla,“ vysvětloval a utáhl obvaz, který znemožňoval končetině pohyb.

„Teď musíme nechat přírodu dělat svou práci,“ dodal Matyáš, zatímco přikrýval Alžbětu teplou dekou a uklidňoval ji, že všechno bude v pořádku.

Ale ta mu nevěřila. Ležela ponořená do vlastních myšlenek, když zaslechla matku:

„Alžběto, co se vlastně stalo?“ Její hlas zněl jako hlas anděla, ale zároveň nesl stopy obavy.

Sevěla dceřinu ručku pevněji.

„Matko, Čert se něčeho lekl a zastavil se tak náhle, že jsem nedokázala reagovat a spadla jsem,“ začala Alžběta překotně vyprávět. Přemáhala se, aby zněla klidně. Dobře věděla, že tohle se matce líbit nebude.

Královna dceru přerušila. „Takže je to pravda. Zase ten kůň! Jsi nezodpovědná dívka!“ vybuchla královna. „Tvoje nepochopitelná touha vyrovnat se chlapcům tě může přivést do nebezpečí. Musíš si uvědomit, že jsi princezna, máš své povinnosti a nezbytně se musíš chovat tak, jak od tebe s otcem očekáváme! Chceš se snad zabít?“

Alžbětě stoupla horkost do tváří stejně jako zuřivost. „Ale matko,“ zněla zoufale, „chci jen dokázat, že nejsem slabá, že mohu být stejně odvážná jako bratři...“

Královna však zůstala neoblomná. „Můžeš být odvážná jako oni. Ale tady,“ ukázala si na hrud, „v srdci. Navenek se takové věci prostě nesluší. Modleme se, aby se ti noha správně zahojila,“ řekla pevným hlasem. „Musíš poslouchat lékaře a nedopustit, aby se léčba zkomplikovala.“

„Ale matko –“

„Žádné ale, holubičko!“ nadechla se královna Eufrozina. „Mám tě moc ráda, ale taky tě znám a vím, že nejsi trpělivá. Slib mi, že z té postele nevstaneš, dokud ti to felčar nedovolí!“

Alžběta kývla: „Ano, matko,“ odpověděla poslušně, ale v duši cítila odhodlání. Věděla, že musí poslouchat lékaře, ale zároveň v ní plápolalo rozhodnutí dokázat svou sílu a nezávislost. Nikdy se nenechá ničím zastavit.

Ani zlomenou nohou.

Nikdy.

1. kapitola

Jaro 1157, Ostřihom, Uhersko

Toho podvečera seděla Alžběta na okraji postele a zírala do prázdna. Srdce jí bušilo jako o závod a v uších jí hučelo.

Z princezny rostla krásná a milá dívka, která měla jiskru v očích a úsměv na rtech. Dlouhé černé vlasy jí splývaly po zádech a světlá pleť kontrastovala s tmavým obočím a řasami. Měla malý nos, plné rty a kulatou bradu. Oči barvy letního nebe zářily inteligencí a zvědavostí. Alžběta měla ráda život a všechno, co jí dával. I přes to, co jí vzal.

Ale dnes se všechno změnilo.

Alžběta byla nyní ve své komnatě obklopená bohatstvím – drahými tkaninami a zdobeným nábytkem, ale stejně se cítila jako vězeň vlastního života. Pod okny se rozevíral pohled na krásné kraje Uher, ale ona měla srdce plné úzkosti a zoufalství. Vzlyky dívky dusily hrdlo a slzy jí stékaly po tvářích, jako by se jimi chtěla rozloučit se vším, co znala a milovala.

Právě se totiž dozvěděla, že její osud je zpečetěn. Bude provdána za cizince, o kterém nic neví a který ji možná ani nechce. Vybavila si, jak ji před chvílí rodiče zavolali do jednacích síní. Byla to neobvyklá věc, protože při setkávání se svými potomky dávali přednost soukromým komnatám.

„Alžběto, máme pro tebe důležitou zprávu,“ řekl jí otec král Gejza II., když vešla do místnosti. Seděl na trůnu, vedle něj její matka, královna Eufrozina. Oba vypadali vážně a slavnostně. Král měl na sobě purpurový plášť s vyšíváním lvem, symbolem Uherského království, a na hlavě korunu zdobenou drahokamy. Královna si oblékla bílé šaty se zlatými vyšívkami a hrdlo jí zdobil nádherný náhrdelník z perel a rubínů. Blond vlasy měla spletené do copu a přikryté závojem. Alžběta se pořádně rozhlédla po místnosti a viděla skupinu mužů, které neznala. Ihned jí došlo, že se jedná o někoho, koho král přijal s důrazem na své postavení. Muselo se stát něco vážného.

„Co se děje, otče?“ zeptala se Alžběta s úctou. Cítila, že se něco chystá, ale neměla tušení, co to může být.

„Alžběto, je ti teprve třináct let, ale už jsi krásná dospělá žena. A jako taková máš povinnost vůči své rodině i své zemi. Musíš se provdat za muže, který ti bude dobrým manželem a spojencem,“ řekl král Gejza.

„Provdat?“ vyhrkla Alžběta. „Ale já nechci žádného manžela! Slíbili jste, že kvůli mé...“

Královna rychle sykla a znepokojeně se podívala po návštěvnících, kteří se naštěstí bavili v ústraní mezi sebou a poskytovali královské rodině trochu soukromí.

„Alžběto, nic jsme neslíbili! Věci se daly do pohybu. Ty nejsi obyčejná dívka, aby ses sama rozhodovala, jestli chceš nebo nechceš manžela. Kolikrát jsme o tom spolu mluvily! Tvůj otec a já jsme pro tebe vybrali vhodného ženicha, který ti zajistí bezpečí a blahobyt,“ prohlásila královna Eufrozina rázněji, než zamýšlela.

„A kdo je to?“ zeptala se Alžběta s obavou.

„Je to Bedřich, syn českého knížete Vladislava II., statečný a udatný mladík, který se proslavil svými vojenskými úspěchy. Je také vzdělaný a kultivovaný, má zájem

o umění a vědu. Pro tebe dobrá partie, Alžběto. Budeš jeho manželkou a českou kněžnou,“ oznámil král Gejza.

„Českou kněžnou?“ zopakovala Alžběta. „Ale já nechci jít do Čech! Já chci zůstat tady v Uhrách, se svou rodinou a přáteli!“

„Alžběto, musíš být statečná a rozumná. Uhry a Čechy jsou sousední země, které mají společné zájmy i nepřátele. Potřebujeme si udržet dobré vztahy a spolupracovat proti tomu, co nás ohrožuje. Tento sňatek je zárukou toho, že budeme mít v Čechách spojence a přitele, a ty budeš mít v Bedřichovi oporu a ochránce,“ naléhala matka.

Dívce se sevřelo hrdlo. Bedřich, český kníže, muž, se kterým se jí ještě ani nepodařilo setkat... a už měla být jeho manželkou? To pro ni byla nepředstavitelná myšlenka. Všechny její plány, sny o dobrodružství a nezávislosti se najednou rozplynuly jako mlha na slunci.

„Ne, to nejde!“ vyhrkla a srdce jí tlouklo až v krku. „Já... já nechci jít do Čech!“ opakovala. „Já nechci opustit domov!“

Královna Eufrozina na ni netrpělivě pohlédla. „Alžběto, tvá slova jsou nepřijatelná. Manželství s Bedřichem je rozhodnutí, které tě přesahuje. Jde o dobro našeho království, o upevnění spojení a moci. A ty jako princezna musíš podřídit svou vůli rodičům a své zemi.“

Alžbětě se z očí hrnuly slzy vzteku a beznaděje. „Ale proč právě já? Proč musím být obětí politických intrik a opustit všechno, co mi je drahé, pro cizího muže, kterého ani neznám?“

Král Gejza se postavil a přistoupil k dceři. Jeho hlas zněl klidně, ale oči měl plné rozhodnosti. „Od dětství tě připravujeme, že tohle je tvá povinnost. Povinnost vůči zemi, lidu a rodu. Jsi moje dcera a jako taková musíš nést břímě svého postavení. Tvé manželství s Bedřichem je nevyhnutelné.“

Alžběta si připadala jako ve vězení, zavřená do klece, ze které není úniku. Vnímala matčina slova, královy argumenty, ale zároveň v ní zuřil vztek a touha po svobodě. „Já... já to nechci!“ vybuchla nakonec a slzy jí tekly po tvářích. „Prosím, otče, matko... dovolte mi, abych zůstala. Jsem tady šťastná. Proč mě chcete připravit o všechno, co je mi drahé?“

Královna Eufrozina napodobila manžela a přistoupila k dceři. Zmírnila hlas, stal se měkčím a laskavějším. „Rozumím tvým pocitům, ale musíš si uvědomit, že dětství skončilo. Budeš manželkou Bedřicha, a čím dřív to přijmeš, tím lepší to bude. Jde o celé Uhry.“

Alžběta se podívala do matčiných očí a cítila, jak jí srdce těžkne. „Ale co já?“ šeptla zoufale. „Co já a moje sny? Proč mi to děláte?“ vypravila ze sebe mezi vzlyky, ale odpověď se jí zdála vzdálená a neuchopitelná.

„Matko, otče, proč?“ opakovala zoufale, jako by chtěla najít odpověď na nejhlubší otázku svého života. Ale rodiče před ní stáli s vážnými tvářemi a s rozhodností, která ji znepokojovala.

V soukromí své komnaty se teď Alžbětě zdály stěny sevřené a tlumené světlo z okna jí připadalo jako chladná klec. Její svět se hroutil, sny a touhy mizely do nekonečna.

Alžběta křečovitě svírala v rukou peřinu a po chvíli si uvědomila, že látku skoro roztrhla. Srdce jí bušilo tak rychle, že nebyla schopná se pohnout. Tvář měla rozpalené slzami a červené úzkostí.

Najednou se jí zdálo, že se dusí a nemůže se nadechnout. Přišlo to jako silná a nezadržitelná vlna. Alžběta se vyděsila, že se jí zrychlené srdce náhle zastavilo, i když v hrudi stále bolestně bušilo. Zavřela oči a snažila se nadechnout, ale vzlyky jí dusily hrdlo.

V tom okamžiku vešla do místnosti chůva Anna, stará žena s vlasy postříbřenými šedivými pruhy a tváří, do které bylo vyryto mnoho let práce a starostí. Alžběta chůvu

milovala pro její klid a laskavost. A taky proto, jak pořád voněla bylinkami, o které se tak ráda starala a učila je poznávat i svou svěřenkyni. Zrovna teď byla cítil levandulí, jenomže dnes to Alžběta sotva postřehla.

Chůva okamžitě poznala, že něco není v pořádku, a hned se k princezně rozběhla.

„Princezno Alžběto, co se děje?“ vyhrkla s obavou v hlase. „Nadechni se, uklidni se.“

Dívka se snažila poslechnout, ale měla pocit, že vzduch se vytratil. Cítila, jak jí chůva položila ruku na rameno.

„Ale já... já... nemohu... dýchat,“ vypravila ze sebe mezi vzlyky Alžběta.

„Princezno, zkus se soustředit na svůj dech. Pomalu... pomalu... nadechni se,“ povzbuzovala ji Anna.

Alžběta se zaměřila na tak jednoduchý úkol, ale vzlyky jí dusily hrdlo. Byl to boj s neviditelným nepřítelem, který ji držel ve spárech.

A pak – jako by v ní cosi puklo. Něco se uvolnilo a ona se náhle zhluboka nadechla.

„Něco mi... něco mi říká... že musím... utéct,“ prozradila „Cože? Utéct?“ zeptala se chůva s údivem.

„Ano! Musím... musím odsud utéct!“ zvolala princezna a v očích jí zableskla rozhodnost.

Přesto se stále třásla.

„Má... mám strach,“ koktala tiše.

„Strach? Ale proč?“ ptala se chůva nechápavě. „Co se stalo, princezno?“

Alžběta se na chvíli zamyslela, a pak se rozhodla chůvě svěřit. „Víš, že miluji jízdu na koni. Je to jediná věc, která mě dokáže uklidnit a uvolnit, i když mi to stále někdo zakazuje. Ale... ale dneska, když jsem se vrátila z vyjížďky, se mi najednou udělalo špatně. Měla jsem dojem, jako bych zase byla to malé dítě, co spadlo z koně...“ vyprávěla s tichým vzlykáním.

Chůva se na ni podívala s porozuměním a položila na princezninu ruku uklidňující dlaň. „A to tě teď trápí?“

Alžběta s námahou zavrtěla hlavou. „Ne. Ale ten pocit byl... jako bych o něco přicházela. A pak se dozvím... Ach, Anno,“ rozplakala se. „Provďají mě do Čech!“

„Čeho se bojíš?“

„Ztratím přece svou svobodu,“ odsekla Alžběta ostře. „A nevím, jestli... jestli zvládnu být manželka. A co když... co když mě tam nechtějí? Co když... mě tam budou mít jenom jako rukojmí? A co když... se mu nebudu líbit?“

„Proč by ses mu nelíbila, ty naše princezničko? Neznám široko daleko hezčí děvče!“

„Ale... moje noha...“ Alžběta se opět rozplakala.

Chůva ji pevně objala. „Princezno Alžběto, to jsou hlouposti. Bůh tě potrestal, žes tenkrát ujela svým bratřím na koni. Zlomila sis nohu, která bohužel špatně srostla, to se stává. Trochu kulháš. Ale tím boží trest končí. Tak se netrap ničím, co ještě nenastalo. Máš v sobě sílu a odvalu za celé vojsko. Jeden sňatek tě přece nemůže porazit.“

Dívka se na ni vděčně podívala. „Máš pravdu. Nebudeme stahovat kalhoty, když brod je ještě daleko.“

„No tak, děvče!“ napomenula ji Anna. „Takhle dáma nemluví.“

Alžběta se zasmála. Konečně je tu někdo, kdo jí trochu zvedl náladu.

Pak, když Anna odcházela ke dveřím, ji Alžběta zadržela slovy: „Počkej, chůvo.“

Ta se otočila a zvědavě se na ni podívala.

„Uteču,“ vyhrkla Alžběta s rostoucím odhodláním. „Uteču, co nejdřív to půjde.“

Anna na princeznu zůstala hledět s vytřeštěnými očima. „Princezno, ale to... to nemůžeš udělat.“

„Naopak! Musím!“

2. kapitola

Poté, co Alžběta dramaticky odešla, zavládlo v jednací síni těžké a rozpačité ticho.

Král Gejza II. seděl na trůnu s hlavou sklopenou a rukama opřenýma o opěradlo. Vedle něj stála královna a jemné rysy její tváře vyjadřovaly zděšení a nejistotu.

Poslové z Čech, oblečení do elegantních šatů zdobených erby svých pánů, neobratně přešlapovali na místě a vyčkávali.

Jeden z mužů se nakonec odvážil zvednout hlavu a odhodlaně promluvit.

Byl to sličný mladík, tak o dva roky starší než Alžběta, s modrýma očima, které se teď plnily zvědavostí a překvapivě i trochou vzteku. Měl štíhlou, ale svalnatou postavu – nejspíš díky fyzické práci a vojenskému výcviku. Tmavé vlasy stažené dozadu byly znamením vysokého šlechtického původu. I mladíkově oblečení odráželo dobré postavení – tunika byla z nejjemnější vlny, zdobená vyšívánými pásky a lemovaná kožešinou, přes níž měl plášť uchycený sponou ve tvaru rodového znaku. Ani kožené boty, vysoké až ke kolenům, nenechaly nikoho na pochybách, že z české výpravy právě tenhle mladík patří k těm nejurozenějším.

„Milosti,“ začal s lehkým zadrhnutím, „musím se zeptat... Co se právě stalo s princeznou Alžbětou? Viděl jsem její tvář a... nezdálo se mi, že je z té dohody nadšená.“

Královna Eufrozina zamrkala, jako by se probouzela ze zděšení nad tím, jak se její dcera zachovala. Kráčela k mladíkovi s rozhodností a urozenou důstojností.

„Pane, princezna Alžběta je dcera královského rodu,“ začala tiše, ale s jasným tónem hlasu. „Má povinnosti vůči svému lidu a království. Sňatek není věc, kterou může zpochybňovat.“

„Možná, ale...“ muž se odmlčel, než pokračoval. „Nemělo by být štěstí jednotlivce rovněž na prvním místě? Chcete ji nutit do svazku, který by ji uvrhl do nešťastného života?“

Královna Eufrozina zvedla jemnou ruku a položila ji mladíkovi na rameno. „Rozumím tvému zájmu, mladý muži. Ale musíš pochopit, že politické záležitosti jsou někdy tvrdé a neúprosné. Alžběta bude českou kněžnou a tím zabezpečí spojenectví mezi našimi zeměmi.“

„Ano, ale za jakou cenu, královno? Za cenu štěstí a svobody? Neměla by mít právo rozhodnout o svém vlastním životě?“

Královna Eufrozina chápala mladíkova slova a upřímné obavy. „Asi rozumím tvé nejistotě, pane. Ale můžeš českému následníkovi vyřídit, že si naše dcera dobře uvědomuje, že jsme pro ni vybrali to nejlepší. Nakonec bude šťastná. Bedřich je jistě statečný a uznávaný muž, který Alžbětě poskytne bezpečí... a lásku.“

„Jistě, ale... princezna nereagovala zrovna nadšeně. Co když ani Bedřich není šťastný z tohoto sňatku? Co když... co když i on chce štěstí?“

Královna Eufrozina se na něj podívala s mírným překvapením. „To... to jsou zvláštní otázky. Víš něco, o čem bys nám měl říct?“ zeptala se nakonec přímo.

Muž zakroutil hlavou.

„Všiml jsem si, že princezna napadá na jednu nohu,“ začal náhle mladík z jiného soudku. „O ničem takovém jsme nebyli zpraveni.“

„Ničeho takového jsem si nevšimla,“ usmála se královna chladně a svým pohledem dala jasně najevo, že tohle téma je pro ni ukončené.

Mladík si povzdechl, pohládl si bradu, zamyšleně pohlédl směrem ke králi a královně. „Myslím, že jsme neměli nechat princeznu odejít. Měli bychom s Alžbětou promluvit. Rád bych slyšel, jestli... jestli tohle všechno je opravdu to, co chce.“

Královna Eufrozina vážně přikývla a obrátila se ke králi Gejzovi II., který dosud seděl na trůnu a mlčky pozoroval celou situaci.

Zdálo se, jako by mladíka propichoval očima.

Mladý muž se uklonil: „Dovol mi, Milosti, ať s princeznou promluví.“

„Nic takového se nestane, dokud si nenalijeme čistého vína, pane,“ pronesl král rozhodně a nepřestal na něj hledět. „Nemám rád, když je ke mně můj host neupřímný.“

Královna se na manžela nervózně podívala, neboť vůbec netušila, o čem mluví.

Mladík se jí naopak jevil jako velmi přímý člověk.

Teď jen pokýval hlavou a řekl směrem k panovníkovi: „Odpust, Milosti.“

Gejzova tvář znejistěla. Očima si měřil mladíka před sebou, až se mu zrak zastavil na sponě u pláště.

A pak se králi vrásky na čele vyhladily, neboť mu došlo, proč se mladý muž omlouvá.

„Mohl jsi to říct hned, pane,“ utrousil král.

„Ano, teď vidím, že to nebyl úplně dobrý nápad, Milosti,“ souhlasil mladík a usmál se. „Jak jsi to poznal?“

„Tvá spona, chlapče,“ ukázal Gejza bradou na šperk u pláště. Spona posetá po celém obvodu červenými plamínky zobrazovala plamennou orlici se zlatými drápy a zlatou zbrojí. Orlice spočívala na stříbrném štítu a dobremu pozorovateli dala jasně najevo, z jakého rodu majitel pochází.

Královna nechápavě hleděla z jednoho na druhého.

„Asi bychom ti to měli vysvětlit, drahá. Tenhle mladík není nikdo jiný než český knězic Bedřich. Jeho spona nese rodový znak Přemyslovců. Nebylo těžké ho poznat, když začal klást tak zvláštní otázky.“

„Ach,“ vyrazila ze sebe Eufrozina a pohled jí přeletěl k Bedřichovi. „Tak proto tolik zájmu o mou dceru?“

Bedřich se postavil rovně, s důstojností a klidem, který byl jeho obvyklým rysem. „Ano, Milosti. Jsem Bedřich, syn knížete Vladislava II., a přijel jsem jako vyslanec svého otce, ale také jako muž, který by rád poznal svou budoucí manželku.“

„Aha. A co si o manželce myslíš, pane Bedřichu?“ zeptala se s jemným úsměvem královna.

Bedřich se zarazil.

„Je jiná, než jsem čekal. Určitě své povinnosti dostojím a vezmu si vaši dceru za manželku, ale rád bych s ní nejdřív mluvil. Omlouvám se, že jsem se řádně nepředstavil, ale chtěl jsem princeznu poznat neformálně.“

„Alžběta se v moc dobrém světle neukázala.“

Bedřich pokrčil rameny. „Byla upřímná, a to se v tomto světě cení. Rád bych viděl Alžbětu jako ženu, nejen jako politickou spojku mezi našimi zeměmi. Chci respektovat princeznin názor a její touhy. Myslím, že je správné, abychom se před svatbou setkali, a proto jsem přijel osobně.“

Královna Eufrozina se uznale usmála a podívala se s očekáváním na manžela. Tento mladík byl možná citli-

vější, než by se u panovníka očekávalo, ale královně se velmi líbil.

Král Gejza kývl na sluhu u dveří: „Přiveďte princeznu Alžbětu,“ nařídil.

Ten ihned odešel vyplnit králův příkaz a po jeho odchodu se místnost zaplnila palčivým tichem.

Čekání se zdálo nekonečné. Bedřich přešlápl a v duchu přemýšlel, jak nejlépe svou nastávající oslovit.

Konečně zaslechli na chodbě kroky a mladík se trochu uvolnil.

Ale místo toho, aby do síně vešla princezna, přiběhl vyčerpaný sluha. „Milosti... princezna Alžběta,“ sdělil bez dechu, „není v komnatě. Je pryč.“

V té chvíli se zdálo, že se čas zastavil. Královna Eufrozina zaťala zuby a král sevřel pěsti. Bedřichovi se na tváři objevil výraz šoku a zneklidnění.

„Cože?“ vyrazil král a jeho hlas zněl zlostně. „Jak to? Strážní přece stáli v chodbě, tak snad vědí, kam zmizela?“

Sluha rychle pokračoval: „Ona vůbec kolem nich neprošla, jen chůva vešla tam a zpět. Okno je otevřené a...“

Bedřich cítil, jak mu srdce buší vzrušením a hněvem zároveň. „Utekla přede mnou,“ řekl kousavě.

„Ještě nevíme, že zmizela dobrovolně, pane,“ okřikl ho král. „Nedělejme předčasné závěry.“

V ten okamžik se dveře jednací síně znovu otevřely a dovnitř vešla chůva s výrazem zoufalství na tváři. „Milosti, princezna Alžběta... utekla. Utekla z hradu a já tomu nedokázala zabránit.“

Všichni přítomní byli okamžitě ochromeni šokem. Napětí a obavy v jednací síni by se daly krájet.

Princeznin útěk vyvolal chaos a rychle změnil plány.

Jedno bylo jisté – Alžběta, mladá princezna, byla pryč a zjevně si vůbec neuvědomovala nebezpečí, která jí venku mohou hrozit.

3. kapitola

Když chůva nesouhlasně opustila komnatu, Alžběta byla pořád pohlcena úzkostí a beznadějí. Pak zaslechla na chodbě hlasy a rychle přešla ke dveřím, aby slyšela, co se děje.

„Zůstaňte tady v chodbě. Kdyby chtěla princezna opustit komnatu, hned mě zavolejte,“ slyšela chůvin hlas a nahněvaně sykla.

Neměla se Anně vůbec svěřovat. Teď musí jednat rychle.

Vystrčila hlavu ze dveří a spatřila stíny strážných, kteří stáli na hlídce na konci chodby. Alžběta si uvědomila, že tudy prchnout nemůže. Musí najít jinou cestu.

V hlavě se jí honily myšlenky tak zběsile, až se bála, že jsou slyšet.

Jedinou cestou ke svobodě bylo okno.

Přistoupila k němu a opatrně ho otevřela. Věděla, že skok z takové výšky bude nebezpečný, ale zdálo se, že nemá na výběr. Strach ji zmrazil v momentě, jakmile se podívala dolů. Hradní nádvoří se jevilo jako nekonečná propast, i když věděla, že okno není výš než dva vysokí muži.

Zhluboka se nadechla a rozhodla se. Přehodila nohy přes okenní parapet a sedla si na okraj. Bylo to vysoko, mnohem

výš, než když jako dítě spadla z koně. Při té vzpomínce pocítila ostrou bolest v noze, která ji probodla jako břitva.

Jeden, dva, tři... a skočila.

Vzduch jí hučel kolem uší, zatímco se rychle blížila k zemi. Hradní zdi byly nepříjemně hrubé a ostré, když o ně v letu zavadila.

A pak... dopadla. Přistála tvrdě na nohy a bolest ji udeřila do kolen. Ale princeznu to nezastavilo. Věděla, že nemůže zůstat na místě, než ji objeví některý z hradních strážných.

Sotva se udržela na nohou, ale přesto se rozběhla. Poskakovala po nerovném terénu nádvoří a snažila se najít cestu ven. Temné stíny se stále prodlužovaly a Alžbětě došlo, že se začíná stmívat. To ji však nemohlo zastavit.

Zahlédla otevřené dveře do stájí.

„Skvělé!“ zaradovala se a bez váhání se do nich vrhla. Nikde nikoho neviděla, a tak se za chvíli ocitla v místech, kde to vonělo senem a koňským potem.

Ach, jak to tady milovala.

V jednom stání byl Čert.

Alžběta se k němu přiblížila, pohladila ho po hlavě a přitiskla se mu tváří k líci. Zakazovali jí na něm jezdit, vždy se musela prosit o dovolení. Ale dnes to bylo jiné. Dnes už se chovala nepatříčně. Nebude vadit, když poruší další pravidlo. Bolestně si uvědomovala, že stará zlomenina se jí při skoku ozvala, ale snažila se na to nemyslet.

V dalším okamžiku Čerta odvázala, osedlala ho a vyskočila mu na hřbet. Čert pod ní netrpělivě zvedl hlavu. Alžběta pevně sevřela otěže a srdce jí bušilo jako o závod.

„Jdeme, Čerte,“ zašeptala a pohladila ho po krku. „Pojeďme za svobodou.“

Vzali to skrz temné a prázdné chodby stájí, kde pouze slabé světlo loučí osvětlovalo jejich cestu. Jakmile vyšli ven, ocitli se na nádvoří hradu a Alžběta si uvědomila, že

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Alžběta uherská - Láskou a mečem.

Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.